

เทศน์เช้า วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาเราไปวัดเราต้องมีที่พึ่ง วัดคืออะไร? วัดคือข้อวัตร วัดไม่ใช่วัดถึงขยะ วัดถึงขยะมีอะไรก็ไปทิ้งไว้ที่วัด ถ้าว่าข้อวัตรปฏิบัติ มันวัดคนด้วยพฤติกรรม พฤติกรรมคนดีนี้วัดดี วัดดีคือคนมีกติกากับตัวเอง นี่วัดที่ดี ถ้าวัดที่ไม่ดีนะ วัดไหนก็สะดวกสบายไปหมด สะดวกสบายไปหมด อันนั้นไม่ใช่วัด นั่นถึงขยะ

ถ้าเป็นวัดนะ วันนี้วันสำคัญ วันสำคัญคือว่าวันนี้มันจะมีบวชนาคตั้ง ๖ คน เห็นไหม ในสมัยพุทธกาล เวลาพระเจ้าอโศกมหาราช ทำบุญมหาศาล สร้างวัด ๘๔,๐๐๐ วัด ไปถามอาจารย์ของตัวว่า “เป็นญาติศาสนาหรือยัง?”

อาจารย์บอก “ยัง”

“ถ้าเป็นญาติศาสนาของตัวต้องทำอะไร?”

“ต้องเอาสายเลือดมาบวชในพุทธศาสนา”

พอเอาสายเลือดมาบวชในพุทธศาสนา เป็นญาติกับศาสนา เป็นญาติกับศาสนาเพราะอะไร? เพราะเราคิดถึงญาติของเราก็คิดถึงศาสนา เห็นไหม แต่ทางโลกเขาบอกกัน เวลาไหว้พระก็ไหว้ลูกชาวบ้าน พอเขาไปติดพันกันเองใจ ไหว้ลูกชาวบ้านได้อย่างไร?

ลูกชาวบ้านเวลาอยู่ที่บ้าน เวลาบวชเป็นพระแล้วนี่จิตตถกกรรมญัตติกขึ้นมาเป็นสงฆ์ เป็นสงฆ์นี้เป็นพระโดยสมมุติ สมมุติขึ้นเป็นสงฆ์ เกิดก็เป็นสมมุติ ชีวิตนี้ก็เป็นสมมุติ สมมุติอันหนึ่ง แต่เกิดตามความเป็นจริงใจ ถ้าเกิดตามความเป็นจริง เห็นไหม เป็นพระตามความเป็นจริงแต่เป็นโดยสมมุติ คือเป็นพระนี่ยังสึกได้ ยังลาสิกขาได้ ต่างๆ

แต่เวลามันเป็นวัฒนธรรมนะ วัฒนธรรมบางวัฒนธรรมเขาบวชแล้วไม่ให้สึก ถ้าไม่ให้สึก ไม่บวชก็ไม่ต้องบวช บวชแล้วก็ตลอดชีวิตเลย บางวัฒนธรรม เห็นไหม เราถึงบอกว่า

“อย่าเอาวัฒนธรรม ประเพณี มาวัดศาสนา ตัวศาสนาลึกกว่าประเพณี วัฒนธรรม”

วัฒนธรรมคือสังคมวัฒนธรรมนั้นสร้างขึ้นมาจากแต่ตัวศาสนาคือสิ่งที่เป็นศาสนธรรม คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า บอกถึงสุข ถึงทุกข์ แก่สุข แก่ทุกข์ แก่เกิด แก่ตาย ทีนี้เราไปเล่นขายของกัน เราไปเล่นขายของกันว่าศาสนานี้อะไรก็ไม่ใช่เรา อันนี้ก็ไม่ใช่เรา แต่ทุกข์ในหัวใจมาก เวลากลับไปอยู่ที่บ้านคนเดียวไปนั่งคอดคอกอยู่ แต่เวลาไปวัดนี่รื่นเริงอาหาญ อาหาญเพราะอะไร? เพราะสังคมไง สังคมนั้น

ฉะนั้น เราถึงบอกว่าวัฒนธรรม ประเพณี มันเป็นที่ประโยชน์กับสังคม แต่ขณะที่สังคมนี้อยู่ในสังคมเราทุกข์ไหม? องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกนะ

“ในสโมสรสันนิบาตทุกดวงใจว่าแห้ว ทุกดวงใจว่าแห้ว!”

เราทำบุญกุศลกัน นี่เป็นบุญกุศลใช่ไหม? เป็น! เป็นบุญกุศล บุญกุศลนี่คืออะไร? บุญกุศลตกผลึกในหัวใจ แต่บุญกุศลนี้เป็นอมิสไหม? เป็นอมิสใช่ไหม ต้องทำเพิ่ม ทำซ้ำใช่ไหม แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติบวชเป็นพระขึ้นมาแล้ว ถ้าบวชเป็นพระนี่เป็นสมมุติสงฆ์ เป็นสมมุติสมมุติตามความเป็นจริง เป็นพระจริงๆ

นี่ทำบุญกุศลได้บุญไหม? ได้บุญเพราะเราเสียสละทาน การเสียสละ มีผู้เสียสละมันต้องได้บุญกุศลทั้งหมด แล้วพระนี่เป็นทุกข์ไหม? กินอิ่ม นอนอุ่น กิเลสมันคิดคืดในหัวใจนะ เวลาเรามานั่งสมาธิภาวนาขึ้นมา เราจะมาแก้ทุกข์อันนี้ ถ้ามันจะแก้ทุกข์อันนี้ เห็นไหม นั่นมันเกิดจากอะไร?

ศีล! ศีลคือข้อห้ามของใจ ถ้ามีศีลข้อห้ามของใจ ใจไม่คิดคืดไปตามอำนาจของมัน เห็นไหม ถ้ามันสงบได้เป็นสมาธิ ถ้าเป็นสมาธิขึ้นมาเราจะใช้ปัญญาขึ้นมา ปัญญาปัญญาในพุทธศาสนา เราจำกันมาปากเปียกปากแฉะนะ อริยสัจก็รู้ ทุกอย่างรู้ไปหมดเลย คุณิเรียนมา ๘ ประโยค ๑๐ ประโยค แปลได้หมดเลย ทุกอย่างรู้หมดเลย แต่แก้ทุกข์ตัวเองไม่ได้

รู้แต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ในหัวใจทุกข์ ในหัวใจมันบีบคั้น มันบีบคั้นในหัวใจของเรา แต่ข้างนอกรู้หมดคนนะ รู้ทุกอย่างเลย แต่หัวใจของตัว พฤติกรรมของตัว มันแสดงออกมาอย่างไร?

ถ้าพฤติกรรมของตัว เห็นไหม เวลาเคารพสถานที่นะ เราไปบ้านของใครเรายังเคารพเจ้าที่เลย แล้วนี่วัดวาเป็นที่อยู่ของผู้ทรงศีล ผู้ทรงศีลเขาต้องการอะไร? เขาต้องการความสงบสงัด นี่เวลาพระออกวิเวก ออกวิเวกเพื่ออะไร? ก็เพื่อความสงบสงัดใช่ไหม? กายวิเวก จิตวิเวก..

กายวิเวก จิตวิเวกได้ไหม? ถ้ากายไม่วิเวก จิตมันวิเวกไหม? ถ้าจิตไม่วิเวกมันจะแก้กิเลสได้ไหม? ถ้าจิตไม่วิเวก จิตมันมีแต่ความฟุ้งซ่านในหัวใจมันจะแก้กิเลสได้ไหม? ในเมื่อมันจะแก้กิเลสได้ เห็นไหม แล้วไปวัดนี้เราต้องเคารพสถานที่ ที่นี้เป็นวัด ที่สมควรแก่การภavana เราไปวัดแล้วเราต้องเกรงใจคนอื่น เขาเรียกเคารพในสถานที่ไง

นี่คือวัฒนธรรม วัฒนธรรมของผู้ที่ไปวัดไปวาที่เราเข้าใจ ถ้าเราเข้าใจ.. ทุกคนเกลียดทุกข์ ต้องการความสุข ทุกคนไม่ต้องการปรารถนาความทุกข์เลย ทุกคนต้องการหาความสุขทั้งหมดเลย แล้วทุกคนปรารถนาความสุข แล้วเอาความสุขมาเบียดบีบใส่ไฟกันใช่ไหม? ต่างคนต่างว่าดีดี ใจ ฉะนั้นจะทำอย่างนั้น จะทำอย่างนั้น ทำอย่างนั้น.. ทำอย่างนั้นมันต้องมีโรฐานในบ้านของเรา

แต่เราเข้าไปแล้วนะ อเสวนา จ พาลานํ ปญฺหิตานญจ เสวนา ไม่ควรคบคนพาล ไม่ควรคบหัวใจที่มันพาลในหัวใจเรา หัวใจที่มันจะเอาเปรียบคนอื่น หัวใจที่มันจะแสดงออก นี่มันคบพาล คบความคิดที่ชั่ว ถ้าความคิดที่ดี เห็นไหม มันเสียสละ เราไม่ควรเบียดเบียนคนอื่น พอเราไม่ควรเบียดเบียนคนอื่น มันก็ไม่เบียดเบียนเราก่อนใช่ไหม?

เราไม่คิดแต่สิ่งที่เราจะเบียดเบียน เราไม่ทำให้เราวุ่นวาย คนอื่นจะวุ่นวายไปกับเราไหม? แต่เพราะเราคิดของเราเอง คบคนพาลคือคิดคบแต่ความคิดของเรา.. คบความคิด ความคิดไม่ใช่จิต ความคิดไม่ใช่เรา ความคิดเกิดจากเรา เห็นไหม ถ้าความคิดเกิดจากเรา เราต้องแยกแยะสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานนะ

“ภิกษุทั้งหลาย เธอจงพิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด”

ความประมาทเลินเล่อ ถ้าเรามีสติปัญญา ความประมาทเลินเล่ออย่างนี้จะไม่มี แต่เพราะเราขาดสติใช่ไหม? นี่เราขาดสติ เราว่าเราจะทำดีๆ ใจ เราว่าเราจะทำดี แต่การกระทำเราไปเหยียบย่ำคนอื่น เราว่าเราทำดีนะ! เราว่าเราทำดี แต่ถ้าเราทำดีของเรามันต้องดีจากหัวใจของเรา ดีจากหัวใจ ดีจากภายในของเรา เราต้องรักษาใจเราก่อน เอาใจเราไว้ในอำนาจของเราก่อน แล้วก็มันเป็นไปตามข้อเท็จจริงอย่างนั้นไหม? ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริงที่มันควรจะเป็นความจริงอย่างนั้น

นี่ความจริงข้างนอกนะ เพราะความจริงข้างนอก คุณเวลาเราเจ็บไข้ได้ป่วยไปหาหมอ หมอรักษาร่างกายเรา นี่ความจริงข้างนอก ความจริงข้างนอกคือความจริงของวัตถุ ความจริงของ ที่จับต้องได้ แต่ความจริงของใจล่ะ? เวลาเราเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาเนี่ยแสนทุกข์แสนยากนะ กังวล ในหัวใจว่าเราจะเป็นอย่างใดไป

นี่ไงป่วยทั้ง ๒ คน กายก็ป่วย จิตก็ป่วย จิตมันวิตกกังวลไป ถ้าเรารักษาจิตของเราได้ เห็น ไหม กายมันป่วยเป็นธรรมชาติของมัน กายนี้มันชราคร่ำคร่าเป็นธรรมดา แต่จิตใจล่ะ? จิตใจเรา รักษา มันนะ เราต้องรักษามัน เพราะจิตใจนี้อยู่ในอำนาจของเรา จิตใจนี้เรารักษาได้ จิตใจนี้แก้ไข ได้ แต่ร่างกายมันเป็นธรรมชาติอย่างนั้น แต่จิตใจที่แก้ไขได้ นี่แก้ไขได้ด้วยอะไรถ้าไม่ได้ด้วย ธรรมะ

แล้วธรรมะ เห็นไหม นี่เรามาบวชกันเพื่ออะไร? เรามาบวชกันก็เพื่อศึกษาทางนี้นะ บุญ กุศลได้มาแล้ว นี่เวลามาบวชนะ พ่อแม่ได้ ๑๖ กัป ๑๖ กัปเพราะอะไร? เพราะเอาเลือดเนื้อเชื้อไข ของเราเข้าไปค้ำจุนศาสนา ค้ำโพธิ์ๆ โพธิ์ง นี่คนเกิดมาจากไหน? คนเกิดมาจากไข่ของแม่ กิน เลือดในอกของแม่นะ กินน้ำนม กินเลือดในอกของแม่ เอาเลือดเนื้อเชื้อไขเข้าไปฝากไว้ใน ศาสนาได้บุญไหม? มันได้บุญโดยธรรมชาติของมัน

เราทำบุญกันนี่เราหามาด้วยน้ำพักน้ำแรงนะ ลูกของเรามันกินเลือดในอกนะ มันกิน น้ำนมของเรานี้เลือดในอก มันออกมาจากเลือดเนื้อเชื้อไขของเรา เชื้อไขของเราไปค้ำศาสนา พ่อ แม่ได้ ๑๖ กัป นี่ก็บุญกุศลโดยธรรมชาติของมัน แต่ของเราไม่เห็นใจ ไปเห็นแต่วัฒนธรรมไง จะต้องได้เซ็ดหน้าซูดตา แต่ไม่เห็นเนื้อหาสาระของมัน เนื้อหาสาระว่าเราจะทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

ลูกของเราไปบวช หรือญาติของเราไปบวช บวชขึ้นมาเพื่ออะไร? เพื่อแก้ไขตัดแปลง หัวใจ ถ้าบัณฑิต เห็นไหม คบบัณฑิต ถ้าจิตใจครบธรรมะ ให้ธรรมะกล่อมเกล้าหัวใจ ถ้าธรรมะ กล่อมเกล้าหัวใจ คนคิดดีมันทำชั่วได้ไหม? ความดีความชั่วมาจากไหน? มันมาจากความคิด ที่นั่นแหละ มันมาจากความคิด แล้วมันตกผลึก ย้ำคิดย้ำทำจนเป็นนิสัย จนเป็นสันดาน แล้วเรา จะมาแก้ที่นิสัย ที่สันดานมัน แก้ให้มันเป็นสันดานที่ดี

นี่ธรรมะไปกล่อมเกล้าตรงนี้ ถ้าธรรมะกล่อมเกล้าตรงนี้นะ นี่การบวชมันได้มาแล้ว การ บวชโดยธรรมชาติพระพุทธเจ้าวางหลักการไว้ เพราะการเกิด การตายมันมีโดยธรรมชาติของมัน แต่คุณพระพุทธเจ้ามาจากไหน? พระพุทธเจ้ามาจากเจ้าชายสิทธัตถะ เจ้าชายสิทธัตถะเป็นมนุษย์

ใหม่? นี่พระพุทธเจ้าก็มาจากคน ผู้ที่เป็นครูบาอาจารย์เราก็มามากคน คนนี้มาจากไหน? มาจากท้องพ่อท้องแม่..

คนมาจากกรรม การกระทำของจิตดวงนั้น ปฏิสนธิจิตนั้นมาเกิดในไข่ของมารดา ถ้าเกิดในไข่ของมารดา นี่จิตนิสัยนั้นเพราะเขามีศรัทธา มีความเชื่อ เขาถึงมาประพฤติปฏิบัติของเขา แล้วประพฤติปฏิบัติของเขา เข้ามาในศาสนาที่เราต้องเคารพบูชา เราต้องสมควรรู้จักสถานที่ รู้จักบุคคล รู้จักสังคม ไม่ใช่เราคิดว่าเหมือนกัน

นี่ใครว่าเหมือนกัน เหมือนกันแล้วเห็นเศรษฐี เราก็คือเป็นเศรษฐีเหมือนกันสิ เศรษฐีเราก็คือเป็นเศรษฐี เดินไปผ่านธนาคาร เงินในธนาคารมหาศาลเป็นของใคร? ก็ของธนาคารไม่ใช่ของเรา นี่ความดีความชั่วมันเป็นของเรา พฤติกรรมของเรามันแสดงออกมานี้เป็นของเรา พฤติกรรมที่ดีแสดงออกมา แสดงสิ่งที่คือออกมา มันก็เอื้อกันนะคบบัณฑิตเนีย

เราดูเด็กๆ สิ เด็กๆ มันเรียบร้อย เด็กๆ มันไร้เดียงสา เด็กๆ มันเดือนผู้ใหญ่นะ พ่ออย่าดูบุตร พ่ออย่าดูบุตรนะ พ่อแม่อย่าทะเลาะกัน เด็กมันพูดเดือนแต่ผู้ใหญ่ไม่ฟังนะ จะไปสอนเด็กนะ คาบบุตรปู้ๆ เลย นี่แล้วว่าไปสอนเด็ก เด็กมันชี้หน้าเอา คุณสิความจริงใหม่? มันเป็นคนความจริงอันหนึ่ง ถ้าความจริงเราต้องเอาที่ข้อเท็จจริง เราไม่ใช่เอาที่วิญญูติ เอาที่ข้อเท็จจริงว่ามันเป็นความจริงใหม่? ธรรมะมันต้องสะอาดบริสุทธิ์ ใครพูดก็ต้องเป็นธรรมะสิ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเรามีอำนาจพูดนะ เวลาเด็กเราบังคับมัน แต่ถึงเวลาแล้วเราทำไม่ได้ อย่างเด็ก เห็นใหม่ พระพุทธเจ้าถึงสอนใจ “ละชั่วทำดี” ง่ายๆ.. ละชั่วทำดี แต่เวลาทำดีขึ้นมา นี่ทะเลาะกันนะ มันดีของใคร? เอาความดีมาทะเลาะเบาะแว้งกัน

นี่สิ่งที่เป็นวัฒนธรรม ประเพณี มันเป็นวัฒนธรรมนะ ถ้าวัฒนธรรม ประเพณี เห็นใหม่ วัฒนธรรมเรื่องของเขา การบวช การสึกมันเป็นเรื่องธรรมดา มันเป็นเรื่องคนมีวาสนาหรือไม่มีวาสนา แต่อย่างนี้เราดูหนัง ดูละคร แล้วต้องย้อนกลับมาดูเรา เราจะบวชกันใหม่? เราบวชหัวใจ นี่เราบวชได้ทั้งนั้นแหละ หัวใจของเรา เรามีศีลมีธรรม เห็นใหม่ นางวิสาขาไม่ได้บวช ทำไมเป็นพระโสคาบันล่ะ? เราบวชเป็นพระขึ้นมา เราเอาคุณธรรมในหัวใจมาจากไหน?

นี่เราต้องหาสิ่งนี้มา ถ้าหาสิ่งนี้มา เราทำทาน เห็นใหม่ ทำทานเพื่อเสียสละ เพื่อเปิดหัวใจ ให้มันกว้างขวาง ถ้าหัวใจเราหมักหมม เราอยู่ในบ้านมันก็หมักหมมทั้งนั้นแหละ เราทำทานของ

เราเพื่อเปิดออก เปิดสิ่งที่อยู่ในหัวใจ เปิดการหมักหมมนี้ออก พอเปิดออกไปนี่จิตใจควรแก่การทำงาน ใ้อันนี้จิตใจสกปรกโสภณ ปฏิบัติธรรมๆ ปฏิบัติเอาใจอง ใจ ปฏิบัติเพื่อตัวเอง ปฏิบัติเพื่อทฎฐิมานะง

มิจฉาทฎฐิ ความเห็นผิด ยิ่งปฏิบัติก็ยิ่งเหยียบย่ำตัวเองเข้าไป ว่าตัวเองรู้ธรรมะๆ รู้ธรรมะยังเกิดทฎฐิมานะขนาดนั้น แต่เวลาครูบาอาจารย์เรา องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีทฎฐิใหม่? สัมมาทฎฐิความเห็นที่ถูกต้อง ทฎฐิที่ถูกต้อง พ่อแม่ที่ดี เด็กมันคบเพื่อนมา เพื่อนมันชักจูงไปในทางที่เสีย พ่อแม่มีความเห็นที่ถูกต้องพยายามดึงเด็กขึ้นมา เห็นใหม่ ทฎฐิมันต้องมีจุดยืน จุดยืนนี้ธรรมถูกต้อง แล้วจุดยืนมันถึงมีศีลธรรม ประเพณี วัฒนธรรม

สิ่งที่เป็นประเพณี วัฒนธรรม.. ประเพณี เห็นใหม่ ประเพณีบางสำนักที่เข้มแข็ง เขาสามารถเหนือกฎหมายนะ ตามประเพณีใครทำผิดพลาดขึ้นมาเข้าสังคมไม่ได้เลย เขาไม่ยอมรับเขาแอนตี้เลย นี่แล้วเราเข้าไม่ได้ เราต้องอยู่คนเดียววะ นี่ประเพณี วัฒนธรรม แต่ประเพณี วัฒนธรรมมันดีงามหรือยัง? มันถูกต้องหรือยัง?

“นี่มรรคหยาบฆ่ามรรคละเอียด”

ความเห็นที่ถูกต้องของโยมนะ ของคฤหัสถ์นั้นอันหนึ่ง เพราะเราไม่เข้าใจหรอก เราไม่เข้าใจถึงจะเอาชนะใจเราเองได้อย่างไร? การเอาชนะใจของตัวเอง แต่เรามองไม่เห็นง เราได้สมบัติมา เราได้อำนาจวาสนามา ได้ตำแหน่งหน้าที่การงานมา เราจะภูมิใจของเรามาก แต่องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลย

“การเอาชนะตนเองสำคัญที่สุด”

การชนะเรา นี่การชนะคนอื่นหมิ่นแสน เวลากองทัพเข้าศึกเขารบกัน คุณด้วยล้านนะ สร้างเวรสร้างกรรมหมดเลย แต่เราเอาชนะใจของเราได้นะ คูสิผู้ปกครอง ผู้มีอำนาจบริหาร ถ้าหัวใจเป็นธรรมนะ สังคมร่มเย็นเป็นสุขมากเลย เอาชนะตนเองให้ได้ แล้วอำนาจทำให้คนเสียอำนาจทำให้คนเห่อเหิม เห็นใหม่ มีคนไปประจบสอพลอ กิเลสมันได้สิ่งนั้นไม่ได้ แล้วเรามีสติสัมปชัญญะคุมใจเราไหม?

เรามีอำนาจ เรามีคุณธรรม เพื่อ! เพื่อปกครอง เพื่อเจือจาน เพื่อความเป็นธรรม เพื่อความเสมอภาค เพื่อความเป็นโลก เห็นใหม่ ความเสมอภาค เด็กควรได้สิ่งใดเป็นสมบัติของมัน ผู้ใหญ่

ควรได้สิ่งใดเป็นสมบัติของมัน ความเสมอภาคจะให้เท่ากันหมด ไม่ใช่ ความเสมอภาค เด็กนี้วุฒิภาวะมันรับสิ่งใดได้ มันแสวงหาสิ่งใดได้ ผู้ใหญ่ควรรับสิ่งใดได้ ควรหาสิ่งใดได้ ผู้ที่จะให้มัน ต้องรู้จักให้ รู้จักดูแล

นี่เขาว่าทำดีแล้วไม่ได้ดี ตักบาตรทุกวันเลยทำไมทุกข์ขนาดนี้ ตักบาตรต้องได้บุญสิ ว่า ตักบาตรได้บุญทำไมไม่เห็นได้บุญซักที..

กรรมเก่า กรรมใหม่นะ ทำบุญกับโจรนะ ทำบุญเข้าไปแล้วมันได้อะไรล่ะ? ทำบุญกับสิ่งที่ดี เห็นไหม ผลตอบสนองมาคือความอบอุ่น ความสบายใจ บุญคือความสุขของหัวใจ บุญคือสิ่งที่ในครอบครัวยิ้มแย้มแจ่มใส พ่อ แม่ ลูก คุยกันรู้เรื่อง พูดถึงบุญนะ เงินเต็มบ้านเลย ในบ้านทะเลาะเบาะแว้งกันมีแต่ความทุกข์ เงินมีประโยชน์อะไร?

นี่ไงเราไปมองกันตรงนั้น เราไม่เข้าใจประโยชน์ บุญคือหน้าต่างของใจ หน้าต่างหัวใจ มันเปิดกว้าง เห็นไหม ในครอบครัวเรา ในสังคมเรามีความอบอุ่น มีความพอใจ นั่นมันข้างนอกนะ แล้วถ้าจิตสงบล่ะ? จิตมันมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา นี่อันนี้ยังสำคัญมากเลย พอจิตสงบมันสุขในหัวใจนะ

คู่มือทุกอย่างสินค้าในตลาดมันมีขาย ความสุขความทุกข์ไม่มีใครซื้อขาย มีเงินซื้อไม่ได้ แต่ถ้าจิตใจเราเป็นสุขนะ เงินนี้ซื้อไม่ได้เลย เงินไม่มีค่าเลย ถ้าเงินมีค่า เจ้าชายสิทธัตถะจะสละออกมาทำไม? ยศนี้ปราสาท ๓ หลังเหมือนกัน บอกว่า “ที่นี้คือคร้อนนหอ ที่นี้วุ่นวายหนอ เงินมหาศาลหนอ เตื่อคร้อนนหอ ทุกข์ยากหนอ ทุกข์มากมาย”

นี่เขาหาอะไรกัน ไปอยู่โคนไม้ทำไมมีความสุขล่ะ? ถ้าเรารักษาใจได้ ถ้าเรารักษาใจไม่ได้นะ ไปอยู่โคนไม้ทุกข์กว่าสองเท่า มันเดือดเนื้อร้อนใจ นี่ถ้าใจมันทุกข์ อยู่ที่ไหนมันก็ทุกข์ แต่ถ้าเรารักษาใจได้นะ ใจมันมีหลักมีเกณฑ์ของมัน อยู่ที่ไหนก็สุข

นี่มันอยู่ตรงนี้ อยู่ที่เรารักษาใจของเรา ดูแลใจของเรา.. นี่ตัวศาสนานะ ตัวศาสนาคือคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศาสนธรรม แล้วถ้าประพฤติปฏิบัติตามศาสนธรรมขึ้นมาแล้ว จนเกิดธรรมในหัวใจเรา สมาธิก็เป็นสมาธิของเรา เราสัมผัสเอง เรากินอาหารนี้เรากินเอง เราอิมเอง เรารู้เอง

ถ้าจิตมันสงบ มันสงบมาก แล้วถ้าสงบแล้วมันไม่ออกทำงาน มันก็สงบแบบไปนอนจม อยู่ในสมาธิ เห็นไหม ก็ต้องให้ออกใช้ปัญญา แล้วปัญญาที่ใช้กันนี้ไม่ใช่ปัญญาอย่างที่เราคิดกัน หรอก ปัญญาที่เราคิดนี้ปัญญาของกิเลส ศึกษาธรรมะของพระพุทธเจ้าก็กิเลสคิด กิเลสทำ กิเลส ที่นั่นแหละ

ถ้าจิตไม่สงบขึ้นมา ตัวคนเราไม่สงบตัวลงนะ กิเลสที่นั่น คิดจากเรา คิดจากตัวตน คิด จากมุมมองของเรา บอกว่าพระพุทธเจ้าสอนสู้เราไม่ได้ เราเก่งกว่าพระพุทธเจ้าอีกนะ เราดีกว่า พระพุทธเจ้าอีก เรารู้ธรรมะสูงส่งมากเลย.. ดูกิเลสมันคิดสิ

นี่ไง เห็นไหม ปัญญาของกิเลสไง แต่ถ้าเป็นปัญญาของธรรมนะ ปัญญาของธรรมทำไม ครุบาอาจารย์ท่านกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยหัวใจ กราบองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยหัวใจ ทำไมพระพุทธเจ้ารู้อย่างนี้ได้? รู้อย่างนี้ แค่เป็นสมาธิเราก็ตื่นตื่น พอแล้ว แล้วจิตมันสงบเข้าไปอีก ไปเกิดปัญญาโลกุตตรปัญญา ปัญญาที่ฆ่ากิเลส ไม่ใช่ปัญญา ส่งเสริมกิเลส ไม่ใช่ปัญญาที่กิเลสเอาไปใช้

ปัญญาที่จะฆ่ามัน นี่ฆ่ามัน มันชนะเราตลอด มันชนะกิเลสตลอด สู้กับกิเลสตลอด ชำระ กิเลสในหัวใจสิ้นไปจนหมดไปตลอด นี่เกิดจากไหนล่ะ? ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เราไม่มีปัญญาหรอก สวาก สวากะ ทำไม่ได้ มีแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้า กับพระปัจเจกพุทธเจ้าเท่านั้นที่ตรัสรู้เองโดยชอบ เท่านั้น! นอกนั้นไม่มี ไม่มีหรอก จี้ โม่!

ฉะนั้น เวลาทำแล้วเราต้องเคารพ เห็นไหม ธรรมที่ทำอยู่นี้มันเป็นธรรมวินัย ไม่ใช่คิด ขึ้นมาเอง มันมีอยู่ในพระไตรปิฎก แต่พระเราไม่ประพฤติไม่ปฏิบัติกัน ก็เหมือนกับมันไม่มี แต่ เวลาครุบาอาจารย์ของเราท่านปฏิบัติมา ก็หาว่าอวดรู้ อวดเห็น อวดประพฤติปฏิบัติ

ของมันมีอยู่ ของมันมีอยู่ในธรรมวินัย อยู่ในพระไตรปิฎก มีอยู่ทั้งนั้นเลย แต่เขาละเลย เขาไม่ทำกัน แต่พอครุบาอาจารย์เราท่านทำขึ้นมา ท่านปฏิบัติขึ้นมา ไม่ใช่มาอวดเก่ง อวดดี ที่นั่นแหละ ทำตามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่นั่นแหละ เคารพในธรรม เชื่อสัตย์ใน ธรรม ปฏิบัติเพื่อธรรม เห็นไหม

นี่ถ้าบวชแล้ว บุญกุศลเป็นบุญกุศลจากข้างนอก วัฒนธรรมเป็นวัฒนธรรม แต่ในชามเรา
ไม่มีอาหารเลยก็เท่านั้นแหละ เราต้องการอาหารในถั่วยชามเรานะ สาระในการทำบุญ สาระใน
การบวช อย่าเอาวัฒนธรรม อย่าเอาแต่ประเพณีของเรามาเหยียบย่ำ เหยียบย่ำข้อเท็จจริงในวัด วัด
นี้มีสาระ มีคุณค่า เราต้องการบูชา ต้องการพศถานที่ เอวัง